

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Marek Vohralík

Téma a rozsah práce: Vlivná osoba, 70 s. (dle údaje o počtu znaků)

1. Aktuálnost (novost) tématu: Ačkoliv je téma dlouhodobým předmětem doktrinní pozornosti, stále nabízí řadu otázek, které na své přesvědčivé vyřešení čekají. Jde tedy o téma aktuální.

2. Náročnost tématu na:

- teoretické znalosti,
- vstupní údaje a jejich zpracování,
- použité metody.

Téma vyžaduje dobrou orientaci hned v několika velmi teoreticky náročných oblastech (právní subjektivita, skupiny společností, vnitřní fungování korporace, odpovědnost). Považuji je proto za velmi náročné.

3. Kritéria hodnocení práce:

- splnění cíle práce

Diplomant si stanovil cíl prozkoumat "smysl institutu vlivné osoby" a tímto prizmatem potom nahlédnout jeho jednotlivá pravidla. Smysl institutu diplomant našel v ochraně subjektivity obchodní korporace. S tím souhlasím a považuji to za doktrinně přínosný závěr. Zdá se mi ovšem, že diplomant již nedokázal tuto myšlenku v patřičné míře dále rozpracovat a proto ani logicky konzistentně promítnout do řešení jednotlivých výkladových otázek.

S přihlédnutím k náročnosti tohoto úkolu lze ale mít cíl práce za splněný.

- samostatnost při zpracování tématu,

Práce nevzbuzuje pochyby o samostatnosti jejího zpracování. O tom jsem se ostatně mohl jako její vedoucí přesvědčit, byv svědkem jejího postupného vývoje při konzultacích.

- logická stavba práce,

Autor zaslouží pochvalu za to, že až na drobné výjimky (např. nefunkční zmínka o kategorizaci práv společníka na str. 12) nemarní čas otázkami, které k tématu nic nepřinášejí: je zřejmé, že práce věrně zachycuje myšlenkový proces autora, kterým se snažil dospět k řešení otázek, jež si vytyčil.

Zároveň ovšem nutno říci, že přes zjevnou snahu se autorovi příliš nepodařilo tento materiál logicky uspořádat; rozdělil jej v podstatě jen na tři "hromady" (navíc poněkud nepřiléhavě nazvané), z nichž první dvě popisují východiska a třetí výsledky. Obávám se proto, že v tématu méně zběhlí čtenáři si budou často klást otázku, proč autor některé pasáže zařadil (nejednou to ani dále v práci není vysvětleno a čtenář se musí domýšlet), a v práci se budou obtížně orientovat.

- práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací,

Autor pracuje téměř výhradně se soudobou domácí literaturou. To je škoda. Zahraniční (nebo alespoň domácí prvorepubliková) literatura by mohla být zdrojem cenného obohacení, zejména pokud si autor správně všimá zahraničních inspiračních zdrojů našich pravidel.

- hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu),

První dvě části práce svědčí o tom, že se autor pokusil nahlédnout téma v jeho širších souvislostech teoretických i historických. To je velmi pozitivní. Úkol, který tím před sebe postavil, byl ale zjevně příliš rozsáhlý, což vede ke kusosti až útržkovitosti. Tento dojem prostupuje prakticky celou prací, obzvláště patrný je ale např. na straně osm, kde své úvahy týkající se subjektivity právnických osob autor začíná již u starověkých chrámových společenství, od nich přechází ke koloniálním

společnostem, pak ale celé pro teorie subjektivity klíčové období devatenáctého a počátku dvacátého století přeskakuje a zastavuje se až osnovy ČS občanského zákoníku z roku 1937 (navíc zmínkou pro téma poněkud nepřipadnou); v kontrastu s tímto skokem si pak naopak správně všímá z hlediska tématu zajímavého leč často opomíjeného období socialistického práva u nás. Podobných příkladů by bylo možno uvést více; nejde tedy obecně o nedostatečnost hloubky analýzy, ale její nestejnou měrnost.

- úprava práce (text, grafy, tabulky),

Úprava práce je standardní.

- jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a stylistická úroveň je poměrně standardní. Práce ovšem obsahuje nebyvale velké množství chyb z nepozornosti (zdvojených, vynechaných nebo zkomolených slov, vyšinitých vazeb apod.) a působí tak dojmem, že neprošla závěrečnou redakcí. Autor také nesprávně cituje zákony, když označení sbirkovým číslem neodděluje od názvu čárkou, jak je zvykem, a název někdy uvádí v rozporu s jazykovým územ velkým písmenem.

4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

S autorem souhlasím, pokud chápe institut ovlivnění primárně nikoliv v kontextu skupin společností, ale v kontextu ochrany autonomie tvorby vůle v orgánech korporace. Ačkoliv ovšem tento závěr působí jako leitmotiv celé práce, do praktických (výkladových) závěrů se, zdá se mi, nepromítá: zde se totiž autor většinou jen příklání k některému z publikovaných doktrinárních názorů, které ale s tímto tématem prakticky nepracují. To je přitom veliká škoda. Bylo by velmi zajímavé nahlédnout v tomto světle zejména otázku "ovlivnění" hlasováním na valné hromadě, ale i otázky možného ovlivnění zaměstnancem nebo zástupcem, věřitelem či obecněji smluvním partnerem a nakonec i otázku subjektivní či objektivní povahy odpovědnosti. Ve všech těchto případech se domnívám, že by takový pohled vedl k jiným závěrům, než jaké autor prezentuje.

Pochybnost mám o závěrech týkajících se reflexní újmy – domnívám se, že autor tento pojem nesprávně chápe, pokud jej vymezuje jako "újmu, která společníkům vznikla v důsledku nesplnění primární povinnosti škůdce" (str. 55).

Originální a zajímavý je postřeh o možnosti nahodilého ovlivnění v prostředí startupů (str. 50).

Metodologicky nesprávná je argumentace týkající se určení hranice ovlivnění (v traktovaném smyslu § 71 ZOK) věřitelem na str. 47, kde autor argumentuje tím, že nějaký postup věřitele je "legitimní": autor nikde ve své práci nedospívá k závěru (a ani takovou možnost nezvažuje), že definičním znakem ovlivnění je jeho protiprávnost nebo nelegitimnost; jak tedy mu najednou legitimnost nějakého postupu může sloužit k obhajobě závěru o tom, že takový postup do rozsahu pojmu nespádá?

5. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě.

Práci doporučuji k obhajobě.

6. Navržený klasifikační stupeň:

Předběžně navrhuji hodnotit stupněm "velmi dobře".

V Praze dne 24. 1. 2024

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.

vedoucí diplomové práce